

Układ Sikorski–Majski, 30 lipca 1941 r.

Art. 1. Rząd ZSRR uznaje, że traktaty radziecko-niemieckie z 1939 r., dotyczące zmian terytorialnych w Polsce, utraciły swoją moc.

Rząd Polski oświadcza, że Polska nie jest związana żadnym układem z jakimkolwiek trzecim państwem, zwróconym przeciwko ZSRR.

Art. 2. Po podpisaniu tego układu zostaną przywrócone stosunki dyplomatyczne między obydwoma Rządami, po czym natychmiast nastąpi wymiana ambasadorów.

Art. 3. Oba Rządy zobowiązują się wzajemnie do udzielania sobie wszelkiego rodzaju pomocy i poparcia w obecnej wojnie przeciw hitlerowskim Niemcom.

Art. 4. Rząd ZSRR wyraża swoją zgodę na utworzenie na terytorium ZSRR Armii Polskiej, której dowództwo będzie mianowane przez Rząd Polski w porozumieniu z Rządem ZSRR.

Armia Polska na terytorium ZSRR podlegać będzie w sprawach operacyjnych Naczelnemu Dowództwu ZSRR, w skład którego wejdzie przedstawiciel Armii Polskiej.

Wszystkie szczegóły dotyczące organizacji dowództwa i użycia tej siły zbrojnej będą ustalone późniejszym porozumieniem.

Protokół II

1. Z chwilą przywrócenia stosunków dyplomatycznych rząd Związku Socjalistycznych Republik Rad udzieli amnestii wszystkim obywatelom polskim, którzy są obecnie pozbawieni swobody na terytorium Związku Socjalistycznych Republik Rad bądź jako jeńcy wojenni, bądź z innych odpowiednich powodów.

R. Sudziński, *Historia Polski 1939–1945 w świetle źródeł*, cz. 2, Toruń: Wyd. UMK, 1984, s. 28.

Praca z tekstem

- 1.** Wymień główne postanowienia układu Sikorski–Majski.
- 2.** Wyjaśnij, o jakich traktatach radziecko-niemieckich z 1939 r. jest mowa w układzie Sikorski–Majski.
- 3.** Odwołując się do treści wskazanych traktatów radziecko-niemieckich z 1939 r., wyjaśnij, dlaczego uznano za konieczne ich unieważnienie w układzie Sikorski–Majski.
- 4.** Wyjaśnij, w jakich okolicznościach trafili do ZSRS Polacy, których miała objąć w 1941 r. amnestia.